

Saksprotokoll i Formannskap - 14.01.2020

Behandling:

Ogne Undertun (AP) fremmet følgende forslag:

Det må komme frem i reglementet at heleide AS, IKS m.v. omfattes av kommunens vedtatte innkjøpsreglement.

Knut Ring (AP) fremmet følgende tilleggsforslag (rød tekst i kursiv er foreslåtte endringer):

1. Innledning

Ørland kommunes innkjøpsreglement skal sikre at kommunens ressurser blir effektivt utnyttet samt at anskaffelser blir foretatt i henhold til gjeldende lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak. Reglementet gjelder for rettssubjektet Ørland kommune. Der annet ikke er bestemt gjelder reglementet også for de kommunale foretakene.

Lov om offentlige anskaffelser (LOA) og tilhørende forskrifter inneholder grunnleggende prinsipper og krav til prosedyrer som må følges ved gjennomføring av offentlige anskaffelser. Hensikten med regelverket er å legge til rette for effektiv ressursbruk og sikre allmennhetens tillit til offentlige anskaffelser. Loven gjelder alle anskaffelser over kr. 100.000.

Alle beløpsgrenser omtalt i reglementet er eksklusiv merverdiavgift.

For å oppnå formålet er det i LOA oppstilt grunnleggende prinsipper som skal overholdes ved alle anskaffelser. I LOA § 4 står det:

"Oppdragsgiver skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet"

Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) inneholder regulering av anskaffelser over EØS-terskelverdiene, nasjonale regler for anskaffelser under EØS-terskelverdiene, samt anskaffelser av helse- og sosialtjenester og plan- og designkonkurranser.

Reglementet gjelder for alle typer innkjøp til Ørland kommune; anskaffelse av varer og tjenester, herunder konsulenttjenester, samt kontrahering av bygg og anlegg.

Ansatte som er involvert i kommunenes innkjøpsvirksomhet, plikter å sette seg grundig inn i anskaffelsesreglementet og utføre innkjøpsarbeidet i henhold til dette.

Reglementet er basert på **Lov om offentlige anskaffelser (LOA)** og **Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA)**.

Oppdatert versjon av de til enhver tid gjeldende regelverk, LOA og FOA, finnes enklest på hjemmesidene til Difi: <https://www.anskaffelser.no/> og [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

1.1 Særlig regulering for Ørland kommune

Ørland kommune har vedtatt egne regler for anskaffelser generelt og utvalgte sektorer spesielt. Disse kommer til anvendelse i tillegg til og ut over bestemmelsene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Reglene skal hensyntas ved alle

anskaffelser. Disse reguleringene er beskrevet i punkt 1.7 – 1.9 nedenfor. De kommunespesifikke reglene må til enhver tid og i enhver anskaffelse fortolkes slik at disse ikke kommer i strid med annet bindende regelverk.

Enhetsledere har ansvaret for at anskaffelsene skjer på bakgrunn av gjeldende lover og regler, kommunalt innkjøpsreglement og etiske regelverk.

Både ledere og medarbeidere skal sikre oppfyllelse av formelle og prosessuelle krav til en anskaffelse. For å oppnå dette målet må ledere sørge for at ansatte har nødvendig kunnskap om regelverket, behovene som skal dekkes av anskaffelsen, pris, kvalitet, leveringsdyktighet, kontraktsinngåelse, kontraktsoppfølging og leverandørutvikling. Det forutsettes at den som har bestillingsmyndighet etter anvisningsfullmakten også er kjent med og har et bevisst forhold til reglene for når det etableres forpliktelser for Ørland kommune.

1.2 Formål

Formålet med å fastlegge rutiner for kommunens innkjøpsvirksomhet er å sikre at Lov og forskrift om offentlige anskaffelser og vedtatt innkjøpspolitikk blir fulgt. Kommunens overliggende innkjøpsstrategi ligger til grunn for dette innkjøpsreglementet. Reglementet skal sikre at kommunen har en felles opptreden overfor leverandører, og at disse behandles på samme måte uavhengig av hvilken enhet som foretar anskaffelsen.

Reglementet skal også sikre at kommunen gjennom rammeavtaler utnytter de gunstige betingelsene store kjøp og avtaler gir. Videre skal vi sikre at det er reell konkurranse om å oppnå leveranser til kommunen og at prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, forholdsmessighet og etterprøvbarhet følges overfor alle interesserte leverandører.

1.3 Målsetting

Innkjøpsreglementet skal gi en effektiv utnyttelse av kommunenes ressurser og sikre at:

- intern kontroll kan oppdage feil slik at disse kan rettes i tide
- det er klare myndighets- og ansvarsforhold
- enhver anskaffelse kan dokumenteres
- ordningen skaper tillit hos ansatte, leverandører og innbyggere
- det tas hensyn til miljøaspekter ved anskaffelser

1.4 Innkjøpsleder, innkjøpsgruppe og enhetsleder

Kommunens innkjøpsleder skal til enhver tid være oppdatert på Lov og forskrift om offentlige anskaffelser (LOA og FOA). Innkjøpsleder skal bistå de enkelte enheter i forbindelse med innkjøp der det er behov. Ved innkjøp over LOAs til enhver tids gjeldende terskelverdier skal innkjøpsleder delta aktivt i prosessen. Unntak for teknisk etat som selv har kompetanse på innkjøpsområdet

Ved innkjøp/anskaffelser som i verdi overstiger kr 1.300.000, skal prosessen gjennomføres av en innkjøpsgruppe, bestående av 3 – 5 representanter, hvorav en av deltakerne er innkjøpslederen. Innkjøpsgruppa etableres slik at sammensetningen hensiktsmessig i forhold til anskaffelsen som gjennomføres.

Det er den enkelte enhetsleder som har ansvar for innkjøp til sin enhet og for at kommunens innkjøpsreglement følges. Enhetsleder kan delegere, der det er hensiktsmessig, ansvaret for innkjøp/anskaffelser til andre i sin enhet. Fellestjenestene ved innkjøpsleder vil bistå enhetene i gjennomføring av

anskaffelsene etter behov, også ved mindre anskaffelser.

1.5 Innkjøpsmetoder

Ethvert innkjøp skal, så langt det er mulig, baseres på konkurranse. Innkjøp fra omreisende selgere, dørselgere, telefonselgere e.l. som kommunen ikke har avtale med, er ikke tillatt.

1.6 Læringer

Ved anskaffelser innenfor områder hvor det er vanlig med læringer/læringeordning skal det stilles krav om at tilbyder er medlem av en læringeordning og er en aktiv læringebedrift med jevnlig inntak av læringer. Så langt som mulig skal lærling(er) delta i arbeidet med utførelsen av den aktuelle kontrakten.

1.7 Kontraktsbestemmelser for bygg og anleggskontrakter

Seriøsitetskravene skal ligge til grunn for alle bygg- og anleggskontrakter.

- 1. Ved utførelse av kontraktsarbeid skal minimum 10 % av samlet antall arbeidede timer ved større prosjekter innenfor bygg- og anleggsfagene utføres av læringer.*
- 2. Arbeidstidene skal i hovedsak utføres av fagarbeidere. Minimum 50 % av arbeidede timer skal utføres av personer med dokumentert fagopplæring.*
- 3. Det er et minstekrav om at norskspråklige nøkkelpersoner er til stede i hvert arbeidslag slik at effektiv kontroll kan oppnås.*
- 4. Eventuell bruk av innleid arbeidskraft skal være avtalt med kommunen. Innleie skal gjøres i samsvar med arbeidsmiljøloven, og det skal dokumenteres at innleid arbeidskraft har ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Innleide skal være fast ansatt med lønn mellom oppdrag i utleiebedriften.*
- 5. Bemanningsvirksomheter skal inngå i kontraktspyramiden, som eget kontraktsledd, der disse formidler arbeidskraft slik at kontroll med disse gjøres enklere.*
- 6. Det skal alltid innhentes skatteattest ved bruk av underleveranser som overstiger kr 150.000.*
- 7. Tilbyder skal til enhver tid kunne framlegge dokumentasjon på ansettelsesforhold for alle som utfører arbeid på et prosjekt. Det skal ligge en mulighet for å kreve dokumentasjon for at kontraktsfestet lønn faktisk blir mottatt av den som faktisk har utført arbeidet.*
- 8. Mulighet for sanksjoner eller heving av kontrakt ved mislighold skal sikres.*
- 9. Kommunen vil tilstrebe at egenproduksjonen hos totalentreprenør skal være på minimum 25 %.*

Dette er ikke et skal-krav ved konkurranse som vil kunne føre til diskvalifisering av leverandør.

For andre innkjøp av varer og tjenester skal formålet med bestemmelsene tas hensyn til så langt det passer.

1.8 Arbeidsmiljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn

Ved anskaffelser skal det påses at ansatte i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider for offentlige oppdragsgivere, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler.

1.8.1 ILOs åtte kjernekonvensjoner

Ørland kommune skal som offentlig oppdragsgiver stille kontraktskrav knyttet til arbeidsforhold og sosiale forhold. For å sikre at dette oppfylles er følgende krav innarbeidet i kontraktsmalen:

Leverandøren plikter å påse at produksjon og leveranse av denne kontrakten skjer i henhold til ILOs åtte kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjon og FNs menneskerettighetserklæring i Leverandørens egen virksomhet og hos underleverandører. Der det er inkonsistens mellom nasjonal og internasjonal lovgivning, er det høyeste standard som gjelder.

1.8.2 Lønns- og arbeidsvilkår

Ørland kommune er i henhold til lov om offentlige anskaffelser § 6, samt forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, pålagt å ha kontraktsklausul som sikrer at lønns og arbeidsvilkår hos de som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtaler eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal oppdragsgiver stille krav om lønns- og arbeidsvilkår er i samsvar med gjeldende forskrifter.

For å sikre at dette oppfylles er følgende krav innarbeidet i kontraktsmaler:

Det stilles krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn allmenngyldig tariffavtale.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, stilles det krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes det i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal på forespørsel dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte som medvirker til å oppfylle kontrakten.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner, dersom Leverandøren eller eventuelle underleverandører ikke etterlever kontraktsklausulen om lønns- og arbeidsvilkår.

1.8.3 Etisk handel

Ørland kommune stiller etiske krav til leverandørens produkter. Leverandøren skal ha varer som er produsert i tråd med internasjonale anerkjente standarder for arbeidsforhold og miljøhensyn i sitt sortiment, såfremt dette ikke går ut over lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

1.8.4 Kjøp av produkter og tjenester produsert på okkupert jord

Ved anskaffelser av varer eller tjenester hvor det kan være en aktuell problemstilling at varen eller tjenesten er produsert på okkupert jord, bla områder i Palestina, Vest-Sahara mv, skal leverandøren fremlegge dokumentasjon på at varen/tjenesten ikke kommer fra okkupert område.

1.9 Miljøkrav

Ørland kommunes innkjøp skal være i tråd med kommunedirektørens miljøledelse av

kommunen, og baseres på krav i ISO 14001. Innkjøpsvirksomheten skal være miljøeffektiv og bidra til omdømmebygging for Ørland kommune som en organisasjon som tar ansvar for miljø og bærekraft.

Ørland kommune skal være en synlig pådriver i offentlig sektor for å sikre bærekraftige anskaffelser, og skal bidra til å påvirke leverandør- og produktutvikling i en miljøriktig retning.

Kontraktpartnere og leverandører påvirker i vesentlig grad Ørland kommunens mulighet til å oppnå sine miljømål og styre sine viktige miljøpåvirkninger. Derfor skal kommunen – i tillegg til å styre sine egne aktiviteter – ved innkjøp stille krav til og bidra til å utvikle våre kontraktpartnere og leverandørers miljøprestasjoner. Anskaffelsens art og innkjøpende enhets miljømål er førende for hvilke miljøkrav som stilles.

- 1. Ved planlegging av den enkelte anskaffelse skal det tas hensyn til anskaffelsens livssykluskostnader og miljømessige konsekvenser.*
 - a. i alle anskaffelser, skal det stilles miljøbaserte kvalifikasjonskrav (leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner). Dette kan dokumenteres i form av et 3. partsgodkjent miljøstyringssystem eller at tilbyder besvarer en miljøerklæring*
 - b. miljøhensyn skal, der det er mulig og relevant for anskaffelsen, der det er praktisk mulig og ikke medfører åpenbare ulemper, inngå som et tildelingskriterium. Miljøkriteriet bør vektes med minimum 30 % av total vektning.*
 - c. Miljøkrav skal, der det er relevant for anskaffelsen, innarbeides i kravspesifikasjoner, normer og beskrivelser. Produkter med positiv miljømerking, miljøvaredeklarasjoner eller lignende skal beskrives der det er relevant.*
- 2. Miljøkrav skal være leverandørutviklende og gi tydelige signaler til markedet om at miljøtilpassing er et kundekrav*
 - a. Ørland kommune stiller krav til leverandørens miljøkvalifikasjoner og prestasjoner.*
 - b. miljøkrav skal tilpasses den aktuelle bransje, og bransjen gis anledning til å uttale seg*
 - c. Ørland kommune tilbyr Miljøfyrtårn- sertifisering for de leverandører som ønsker det.*
- 3. Ørland kommune skal tilstrebe kostnads- og miljøeffektive anskaffelser. Det vil si anskaffelser som gir høy grad av behovstilfredsstillelse og samtidig lav miljøbelastning gjennom hele livsløpet. I tilfeller hvor miljøhensyn ikke innarbeides på grunn av budsjettmessige forhold, skal dette begrunnes og konsekvenser for enhetens oppfyllelse av egne miljømål skal beskrives.*
- 4. Effekten av miljøtilpasset innkjøp skal kunne følges opp og måles. Dette skal skje ved periodevis rapportering av nøkkeltall for miljøtilpasset innkjøp og ved evaluering av utvalgte anskaffelser.*
- 5. Det skal stilles krav om fossilfrie anleggsplasser og etterspørre elektriske anleggsmaskiner der dette er tilgjengelig og gjennomførbart innen rimelige praktiske og økonomiske rammer.*
- 6. Der det er praktisk og økonomisk gjennomførbart skal det stilles krav om nullutslippsløsninger og fornybare materialer.*
- 7. Planlegging og investeringer skal som hovedregel ta utgangspunkt i målet om å være nullutslippskommune i 2050*

Votering

Punktvis avstemming:

Punkt 1: Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt

Punkt 2: Forslag fremmet av Knut Ring (AP) konsekvens utredes av rådmannen og innarbeides i reglementet før behandling i kommunestyret. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3: Forslag fremmet av Ogne Undertun ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Det må komme frem i reglementet at heleide AS, IKS m.v. omfattes av kommunens vedtatte innkjøpsreglement.

Rådmannen bes konsekvens utrede forslag fremmet av henholdsvis Knut Ring (AP) og Ogne Undertun (AP), og innarbeide forslagene i innkjøpsreglementet før saken fremmes for behandling i kommunestyret.

Formannskapet tar rådmannens forslag til innkjøpsreglement til etterretning, med følgende tilleggssforslag/endringer (endringer = rød tekst i kursiv);

2. Innledning

Ørland kommunes innkjøpsreglement skal sikre at kommunens ressurser blir effektivt utnyttet samt at anskaffelser blir foretatt i henhold til gjeldende lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak. Reglementet gjelder for rettssubjektet Ørland kommune. Der annet ikke er bestemt gjelder reglementet også for de kommunale foretakene.

Lov om offentlige anskaffelser (LOA) og tilhørende forskrifter inneholder grunnleggende prinsipper og krav til prosedyrer som må følges ved gjennomføring av offentlige anskaffelser. Hensikten med regelverket er å legge til rette for effektiv ressursbruk og sikre allmennhetens tillit til offentlige anskaffelser. Loven gjelder alle anskaffelser over kr. 100.000.

Alle beløpsgrenser omtalt i reglementet er eksklusiv merverdiavgift.

For å oppnå formålet er det i LOA oppstilt grunnleggende prinsipper som skal overholdes ved alle anskaffelser. I LOA § 4 står det:

”Oppdragsgiver skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet”

Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) inneholder regulering av anskaffelser over EØS-terskelverdiene, nasjonale regler for anskaffelser under EØS-terskelverdiene, samt anskaffelser av helse- og sosialtjenester og plan- og designkonkurranser.

Reglementet gjelder for alle typer innkjøp til Ørland kommune; anskaffelse av varer og tjenester, herunder konsulenttjenester, samt kontrahering av bygg og anlegg.

Ansatte som er involvert i kommunenes innkjøpsvirksomhet, plikter å sette seg grundig inn i anskaffelsesreglementet og utføre innkjøpsarbeidet i henhold til dette.

Reglementet er basert på **Lov om offentlige anskaffelser (LOA)** og **Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA)**.

Oppdatert versjon av de til enhver tid gjeldende regelverk, LOA og FOA, finnes enklest på hjemmesidene til Difi: <https://www.anskaffelser.no/> og [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

2.1 Særlig regulering for Ørland kommune

Ørland kommune har vedtatt egne regler for anskaffelser generelt og utvalgte sektorer spesielt. Disse kommer til anvendelse i tillegg til og ut over bestemmelsene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Reglene skal hensyntas ved alle anskaffelser. Disse reguleringene er beskrevet i punkt 1.7 – 1.9 nedenfor. De kommunespesifikke reglene må til enhver tid og i enhver anskaffelse fortolkes slik at disse ikke kommer i strid med annet bindende regelverk.

Enhetsledere har ansvaret for at anskaffelsene skjer på bakgrunn av gjeldende lover og regler, kommunalt innkjøpsreglement og etiske regelverk.

Både ledere og medarbeidere skal sikre oppfyllelse av formelle og prosessuelle krav til en anskaffelse. For å oppnå dette målet må ledere sørge for at ansatte har nødvendig kunnskap om regelverket, behovene som skal dekkes av anskaffelsen, pris, kvalitet, leveringsdyktighet, kontraktsinngåelse, kontraktsoppfølging og leverandørutvikling. Det forutsettes at den som har bestillingsmyndighet etter anvisningsfullmakten også er kjent med og har et bevisst forhold til reglene for når det etableres forpliktelser for Ørland kommune.

2.2 Formål

Formålet med å fastlegge rutiner for kommunens innkjøpsvirksomhet er å sikre at Lov og forskrift om offentlige anskaffelser og vedtatt innkjøpspolitikk blir fulgt. Kommunens overliggende innkjøpsstrategi ligger til grunn for dette innkjøpsreglementet. Reglementet skal sikre at kommunen har en felles opptreden overfor leverandører, og at disse behandles på samme måte uavhengig av hvilken enhet som foretar anskaffelsen.

Reglementet skal også sikre at kommunen gjennom rammeavtaler utnytter de gunstige betingelsene store kjøp og avtaler gir. Videre skal vi sikre at det er reell konkurranse om å oppnå leveranser til kommunen og at prinsippet om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, forholdsmessighet og etterprøvbarhet følges overfor alle interesserte leverandører.

2.3 Målsetting

Innkjøpsreglementet skal gi en effektiv utnyttelse av kommunenes ressurser og sikre at:

- intern kontroll kan oppdage feil slik at disse kan rettes i tide
- det er klare myndighets- og ansvarsforhold
- enhver anskaffelse kan dokumenteres
- ordningen skaper tillit hos ansatte, leverandører og innbyggere
- det tas hensyn til miljøaspekter ved anskaffelser

2.4 Innkjøpsleder, innkjøpsgruppe og enhetsleder

Kommunens innkjøpsleder skal til enhver tid være oppdatert på Lov og forskrift om offentlige anskaffelser (LOA og FOA). Innkjøpsleder skal bistå de enkelte enheter i forbindelse med innkjøp der det er behov. Ved innkjøp over LOAs til enhver tids gjeldende terskelverdier skal innkjøpsleder delta aktivt i prosessen. Unntak for teknisk etat som selv har kompetanse på innkjøpsområdet

Ved innkjøp/anskaffelser som i verdi overstiger kr 1.300.000, skal prosessen gjennomføres av en innkjøpsgruppe, bestående av 3 – 5 representanter, hvorav en av deltakerne er innkjøpslederen. Innkjøpsgruppa etableres slik at sammensetningen hensiktsmessig i forhold til anskaffelsen som gjennomføres.

Det er den enkelte enhetsleder som har ansvar for innkjøp til sin enhet og for at kommunens innkjøpsreglement følges. Enhetsleder kan delegere, der det er hensiktsmessig, ansvaret for innkjøp/anskaffelser til andre i sin enhet. Fellestjenestene ved innkjøpsleder vil bistå enhetene i gjennomføring av anskaffelsene etter behov, også ved mindre anskaffelser.

2.5 Innkjøpsmetoder

Ethvert innkjøp skal, så langt det er mulig, baseres på konkurranse. Innkjøp fra omreisende selgere, dørselgere, telefonselgere e.l. som kommunen ikke har avtale med, er ikke tillatt.

2.6 Læringer

Ved anskaffelser innenfor områder hvor det er vanlig med læringer/læringeordning skal det stilles krav om at tilbyder er medlem av en læringeordning og er en aktiv læringebedrift med jevnlig inntak av læringer. Så langt som mulig skal lærling(er) delta i arbeidet med utførelsen av den aktuelle kontrakten.

2.7 Kontraktsbestemmelser for bygg og anleggskontrakter

Seriøsitetsskravene skal ligge til grunn for alle bygg- og anleggskontrakter.

10. *Ved utførelse av kontraktsarbeid skal minimum 10 % av samlet antall arbeidede timer ved større prosjekter innenfor bygg- og anleggsfagene utføres av læringer.*
11. *Arbeidstidene skal i hovedsak utføres av fagarbeidere. Minimum 50 % av arbeidede timer skal utføres av personer med dokumentert fagopplæring.*
12. *Det er et minstekrav om at norskspråklige nøkkelpersoner er til stede i hvert arbeidslag slik at effektiv kontroll kan oppnås.*
13. *Eventuell bruk av innleid arbeidskraft skal være avtalt med kommunen. Innleie skal gjøres i samsvar med arbeidsmiljøloven, og det skal dokumenteres at innleid arbeidskraft har ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Innleide skal være fast ansatt med lønn mellom oppdrag i utleiebedriften.*
14. *Bemanningsvirksomheter skal inngå i kontraktspyramiden, som eget kontraktsledd, der disse formidler arbeidskraft slik at kontroll med disse gjøres enklere.*
15. *Det skal alltid innhentes skatteattest ved bruk av underleveranser som overstiger kr 150.000.*
16. *Tilbyder skal til enhver tid kunne framlegge dokumentasjon på ansettelsesforhold for alle som utfører arbeid på et prosjekt. Det skal ligge en mulighet for å kreve dokumentasjon for at kontraktsfestet lønn faktisk blir mottatt av den som faktisk har utført arbeidet.*
17. *Mulighet for sanksjoner eller heving av kontrakt ved mislighold skal sikres.*
18. *Kommunen vil tilstrebe at egenproduksjonen hos totalentreprenør skal være på minimum 25 %.*

Dette er ikke et skal-krav ved konkurranse som vil kunne føre til diskvalifisering av leverandør.

For andre innkjøp av varer og tjenester skal formålet med bestemmelsene tas hensyn til så langt det passer.

2.8 Arbeidsmiljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn

Ved anskaffelser skal det påses at ansatte i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider for offentlige oppdragsgivere, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler.

1.8.1 ILOs åtte kjernekonvensjoner

Ørland kommune skal som offentlig oppdragsgiver stille kontraktskrav knyttet til arbeidsforhold og sosiale forhold. For å sikre at dette oppfylles er følgende krav innarbeidet i kontraktsmaler:

Leverandøren plikter å påse at produksjon og leveranse av denne kontrakten skjer i henhold til ILOs åtte kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjon og FNs menneskerettighetserklæring i Leverandørens egen virksomhet og hos underleverandører. Der det er inkonsistens mellom nasjonal og internasjonal lovgivning, er det høyeste standard som gjelder.

1.8.2 Lønns- og arbeidsvilkår

Ørland kommune er i henhold til lov om offentlige anskaffelser § 6, samt forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, pålagt å ha kontraktsklausul som sikrer at lønns og arbeidsvilkår hos de som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtaler eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal oppdragsgiver stille krav om lønns- og arbeidsvilkår er i samsvar med gjeldende forskrifter.

For å sikre at dette oppfylles er følgende krav innarbeidet i kontraktsmaler:

Det stilles krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn allmenngyldig tariffavtale.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, stilles det krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes det i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal på forespørsel dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte som medvirker til å oppfylle kontrakten.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner, dersom Leverandøren eller eventuelle underleverandører ikke etterlever kontraktsklausulen om lønns- og arbeidsvilkår.

1.8.3 Etisk handel

Ørland kommune stiller etiske krav til leverandørens produkter. Leverandøren skal ha varer som er produsert i tråd med internasjonale anerkjente standarder for arbeidsforhold og miljøhensyn i sitt sortiment, såfremt dette ikke går ut over lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

1.8.4 Kjøp av produkter og tjenester produsert på okkupert jord

Ved anskaffelser av varer eller tjenester hvor det kan være en aktuell problemstilling at varen eller tjenesten er produsert på okkupert jord, bla områder i Palestina, Vest-Sahara mv, skal leverandøren fremlegge dokumentasjon på at varen/tjenesten ikke kommer fra okkupert område.

2.9 Miljøkrav

Ørland kommunes innkjøp skal være i tråd med kommunedirektørens miljøledelse av kommunen, og baseres på krav i ISO 14001. Innkjøpsvirksomheten skal være miljøeffektiv og bidra til omdømmebygging for Ørland kommune som en organisasjon som tar ansvar for miljø og bærekraft.

Ørland kommune skal være en synlig pådriver i offentlig sektor for å sikre bærekraftige anskaffelser, og skal bidra til å påvirke leverandør- og produktutvikling i en miljøriktig retning.

Kontraktpartnere og leverandører påvirker i vesentlig grad Ørland kommunens mulighet til å oppnå sine miljømål og styre sine viktige miljøpåvirkninger. Derfor skal kommunen – i tillegg til å styre sine egne aktiviteter – ved innkjøp stille krav til og bidra til å utvikle våre kontraktpartnere og leverandørers miljøprestasjoner. Anskaffelsens art og innkjøpende enhets miljømål er førende for hvilke miljøkrav som stilles.

8. Ved planlegging av den enkelte anskaffelse skal det tas hensyn til anskaffelsens livssyklus kostnader og miljømessige konsekvenser.
 - d. i alle anskaffelser, skal det stilles miljøbaserte kvalifikasjonskrav (leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner). Dette kan dokumenteres i form av et 3. partsgodkjent miljøstyringssystem eller at tilbyder besvarer en miljøerklæring
 - e. miljøhensyn skal, der det er mulig og relevant for anskaffelsen, der det er praktisk mulig og ikke medfører åpenbare ulemper, inngå som et tildelingskriterium. Miljøkriteriet bør vektes med minimum 30 % av total vektning.
 - f. Miljøkrav skal, der det er relevant for anskaffelsen, innarbeides i kravspesifikasjoner, normer og beskrivelser. Produkter med positiv miljømerking, miljøvaredeklarasjoner eller lignende skal beskrives der det er relevant.
9. Miljøkrav skal være leverandørutviklende og gi tydelige signaler til markedet om at miljøtilpassing er et kundekrav
 - d. Ørland kommune stiller krav til leverandørens miljøkvalifikasjoner og prestasjoner.
 - e. miljøkrav skal tilpasses den aktuelle bransje, og bransjen gis anledning til å uttale seg
 - f. Ørland kommune tilbyr Miljøfyrtårn- sertifisering for de leverandører som ønsker det.
10. Ørland kommune skal tilstrebe kostnads- og miljøeffektive anskaffelser. Det vil si anskaffelser som gir høy grad av behovstilfredsstillelse og samtidig lav miljøbelastning gjennom hele livsløpet. I tilfeller hvor miljøhensyn ikke innarbeides på grunn av budsjettmessige forhold, skal dette begrunnes og konsekvenser for enhetens oppfyllelse av egne miljømål skal beskrives.
11. Effekten av miljøtilpasset innkjøp skal kunne følges opp og måles. Dette skal skje ved periodevis rapportering av nøkkeltall for miljøtilpasset innkjøp og ved evaluering av utvalgte anskaffelser.
12. Det skal stilles krav om fossilfrie anleggsplasser og etterspørre elektriske anleggsmaskiner der dette er tilgjengelig og gjennomførbart innen rimelige praktiske og økonomiske rammer.
13. Der det er praktisk og økonomisk gjennomførbart skal det stilles krav om nullutslippsløsninger og fornybare materialer.
14. Planlegging og investeringer skal som hovedregel ta utgangspunkt i målet om å være nullutslippskommune i 2050

